

Tiedote tutkimussukeltajan työnantajalle

Suomen tutkimussukelluksen ohjausyhdistys (STOY) ry on European Scientific Diving Paneliin (ESDP) kuuluva järjestö, joka Suomessa ottaa kantaa tutkimussukeltajien työterveyteen, turvallisuuteen ja etuihin liittyviin asioihin. Lisäksi yhdistys myöntää European Scientific Diver (ESD) ja Advanced European Scientific Diver (AESD) -luokituksia. Yhdistys pyrkii virallisesti hyväksyttämään ja vakiinnuttamaan ESD ja AESD -standardeja Suomessa, sekä edustaa Suomea kansainvälisesti tutkimussukellusta koskevissa asioissa ja kansainvälisissä elimissä. Tämän tiedotteen myötä STOY ry haluaa selvittää työnantajille mm. tutkimussukeltajien koulutustaustaa, työskentelymenetelmiä ja vastuita.

Tutkimussukeltaja on koulutettu tekemään oman alansa vedenalaista tutkimus-, kartoitus- ja näytteenottotyötä. Tutkimussukeltajan koulutukseen kuuluvat mm. näytteenottomenetelmät, vedenalaisten koalojen perustaminen, vedenalainen valokuvaus ja muut tieteelliset työmenetelmät sen lisäksi, että hän on pätevä sukeltaja. Sukellustaidon lisäksi tutkimussukeltaja osaa myös työskennellä ammattimaisesti veden alla, ja käyttää vedenalaiseen kartoitus- ja tutkimustyöhön tarkoitettuja erikoisvälineitä ja -näytteenottimia. Tutkimussukelluskoulutus on Suomessa osa ammattisukeltajan ammattitutkintoa, ja se sisältää kolme erillistä valinnaista osaa, jotka ovat 1) Tarkastussukellus, 2) Arkeologinen tutkimussukellus ja 3) Luonnontieteellinen tutkimussukellus. Koulutus tähtää kevytsukeltajan näyttökokeeseen ja tutkintoon. Tarkat ammattitaitovaatimukset on esitetty liitteessä "Ammattisukeltajan ammattitutkinnon perusteet" (Opetushallitus, 2006).

Tutkimussukeltajan varusteet ovat yleensä henkilökohtaisia: mm. kuivapuku on usein tehty mittatilaustyönä, jolloin puvun lainaaminen tai yhteiskäyttö ei ole edes mahdollista. Myös hygieniasyyt estävät mm. ilman annosteluun käytettävien regulaattoreiden yhteiskäytön. Vaikka kaikilla sukellusvarusteilla on sama tehtävä, jokainen sukeltaja on tottunut käyttämään tietyn mallisia laitteita, ja itselle sopivalla sukellusvarustuksella työn suorittaminen on helpointa. Turvallisuuden kannalta ehdoton edellytys on myös se, että sukeltaja tuntee laitteensa, sekä säilyttää ja huoltaa ne asianmukaisesti. Tämän vuoksi tutkimussukeltajat käyttävät työtehtävissä omia, tai työnantajan hankkimia henkilökohtaisia varusteita. Omien varusteiden käytöstä työtehtävissä on suositeltavaa, ja perusteltua maksaa sukeltajalle varustekorvaus. Sukellustyö on myös fyysisesti hyvin vaativaa, ja vaatii lisäksi erityisammattitaitoa. Tämän vuoksi tutkimussukeltajalle on perusteltua maksaa varustekorvauksen lisäksi työtehtävistä erillinen sukelluslisä/-päiväraha.

Sukeltaja saa sukeltaa ainoastaan siihen syvyyteen asti, johon hän on päteväitynyt. Suomessa kortitetut ESD ja AESD -tutkimussukeltajat saavat sukeltaa korkeintaan 30 m syvyyteen asti.

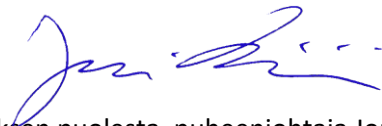
Tutkimussukeltajille suositellaan työn puolesta tehtävää sukelluslääkärintarkastusta vähintään joka toinen vuosi.

Sukellusorganisaation kokoonpano ja pätevyysvaatimukset määräytyvät aina erikseen työnantajan ja tutkimussukeltajan määrittelemän riskiarvion perusteella. Sukellustiimin vahvuus on aina vähintään kaksi henkilöä. Yksin ei voi lähteä suorittamaan sukelluksissa tehtävää työtä. Tutkimussukellus suoritetaan aina vähintään joko sukellusparin tai pinta-avustajan kanssa. Sukellustyön johtajalla on oltava vähintään kevytsukeltajan pätevyys, jos työtehtävä on tarkastus- tai tutkimustyötä alle 30 m syvyydessä. Lisäksi tutkimussukeltaja on ammattitaitonsa ja pätevyytensä perusteella aina vastuussa työtehtävän turvallisesta suorittamisesta ja hänellä on myös päätäntävalta ja velvollisuus peruuttaa tai keskeyttää sukellustyö, mikäli olosuhteet niin vaativat.

VIITTEET:

1. Rakennustyöhön kuuluvan sukellustyön turvallisuusohje – Työturvallisuuskeskus (2013)
[http://ttk.fi/etusivu_\(vanha\)/toimialat/rakennusala/toimialan_julkaisut/rakennustyohon_kuuluvan_sukellustyon_turvallisuusohje\(23113\).416.shtml](http://ttk.fi/etusivu_(vanha)/toimialat/rakennusala/toimialan_julkaisut/rakennustyohon_kuuluvan_sukellustyon_turvallisuusohje(23113).416.shtml)
2. “Ammattisukeltajan ammattitutkinnon perusteet” - Opetushallitus (2006)
http://www.oph.fi/download/110916_ammattisukeltaja_ammattitutkinto.pdf
3. “Guidelines for Scientific Diving from large Research Vessels” – ESDP Consultation Document Number 3 (September 2011) http://scientific-diving.eu/wiki/images/Esdp_consult_3.pdf
4. “Common Practices for Recognition of European Competency levels for Scientific Diving at work” – ESDP Consultation Document Number 1 (October 2009) http://scientific-diving.eu/wiki/images/Esdp_consult_1.pdf

Helsingissä, 7.3.2018

Hallituksen puolesta, puheenjohtaja Jouni Leinikki
jouni.leinikki@alleco.fi

JAKELU:

Ahma Consulting	Museovirasto
Alleco Oy	Pöyry
ELY –keskukset	Rajajokikomissio
FCG	Ramboll
Kaupunkien ympäristötoimet	Suomen ympäristökeskus
LUKE	Vesiensojelu yhdistykset
Luksia	WSP
Luode Consulting	Yliopistot (ja kenttäasemat)
Metsähallitus	